

spise uvedl, že obsah listiny předložil a přečetl nejprve straně jedné v určitém místě a čase, a napotom později, třeba v jiném místě a čase, straně druhé.

Jest zcela myslitelné, že notářský spis může zabrat tolik času, že není možno v jediný den jednání skončiti; měl by býti takový spis pokládán za neplatný?

A což, má-li býti notářský spis sepsán o bilaterálním jednání mezi osobou stíženou epidemickou nemocí a osobou zdravou, jež, bojíc se nebezpečí nákazy, nechce a nesmí ani býti současně přítomna?

Současná přítomnost stran není předepsána ani občanským zákonem jako nucená forma pod neplatností právního jednání a proto také nemůže platiti ani pro notářský spis jako podmínka platnosti jednání neb jako předpoklad povahy listiny veřejné. (§ 66 a 68 a contr.). Že náhled ten jest správný, tomu nasvědčuje ustanovení § 56 not. řádu, dle něhož mohou účastníci listiny soukromé, nebo někteří z nich žádati, aby listina soukromá byla notářem potvrzena. — O tom má sepsati notář spis notářský, při němž nemusí býti všichni účastníci přítomni, stačí jen někteří.

Náhledu zde vyslovenému nasvědčují i zákony jiných zemí.

Tak obč. zák. říše německé práví v § 152 »Wird ein Vertrag gerichtlich oder notariell beurkundet, ohne das beide Teile gleichzeitig anwesend sind, so kommt der Vertrag mit der nach § 126 erfolgten Beurkundung der Annahme zu Stande, wenn nicht ein Anderes bestimmt ist.«

Francouzský *côde civile* nemá zvláštního ustanovení ohledně *unitas actus* při smlouvách a nepožaduje současně přítomnosti stran. Not. řád francouzský předpisuje pouze v článku 13, že listina notářská má býti psána *en un seul et même contexte* (v jedné a téže stati).

Italský notářský řád stanoví v článku 47, že spis notářský nemůže býti zřízen, »se non in presenza delle parti« — leč v přítomnosti stran, vyžaduje tudíž sice přítomnosti stran, avšak nikoliv současně přítomnosti stran a starý notářský řád italský z r. 1879 vůbec nestanovil požadavek přítomnosti stran, kterýžto požadavek pojat byl teprve do nového notářského řádu ze dne 13. února 1913 č. 89.

Teprve osnova notářského řádu, jež podána byla v Rakousku v říšské radě v sezení XXI roku 1911 pod čís. 1045, stanovila v § 56, že smlouvy svatební a osvojovací mohou se zřizovati platně pouze za současné přítomnosti smluvních stran.

Byl tudíž požadavek *unitas actus* tu poprvé vyjádřen pro smlouvy svatební a osvojovací.

Totéž ustanovení poято bylo do osnovy notářského řádu, vypracované Spolkem notářů československých, § 117.

Nová, ministerstvem spravedlnosti vypracovaná a na anketě v roce 1926 všemi účastníky přijatá osnova not. řádu toho ustanovení více nemá.

Nejsou-li strany současně přítomny, jest ovšem nebezpečí, že dříve, než bude přečten podruhé spis notářský straně druhé nepřítomné, může strana první spis již podepsavši, odvolati s ohledem na § 162 obč. zák., avšak případ takový jest spíše jen teoretiky myslitelný, neboť spatium mezi oběma podpisy bude vždy jen zcela kratičké.

Z toho, co jsem uvedl, činím konklusi, že *unitas actus* není podmínkou platnosti právního jednání,

o němž sepsán byl notářský spis a že neodnímá notářskému spisu moc veřejné listiny.

Poněvadž dosud otázkou tou nikdy praxe naše se nezabývala, neodporučuji vzdor tomu kolegům, aby následovali příkladu úvodem této statě uvedeného, který diktovala nutnost, poněvadž náhledy praxe jsou nevyzpytatelné....!

Rozhodnutí nejvyššího soudu.

Ze souboru legislativy a judikatury.

Čís. 3564. Manželka, jejíž manželství bylo bez předchozího rozvodu rozloučeno za platnosti novely o právu manželském, nemá podle § 19 novely proti manželí nároku na výživné.

Dvorský dekret ze dne 4. května 1841, čís. 531 sb. z. s., neplatí při rozluce manželství.

Z toho, že bývalý manžel poskytuje rozloučené manželce z ochoty výživné, nemůže manželka dovozovati pro sebe žádných práv. (Rozh. ze dne 4. března 1924, Rv I 1623/23.)

»Dr. L.«

Čís. 3570. Směnečný nárok proti avalistovi příjemce není podmíněn protestací směnky a zaniká teprve uplynutím tří let ode dne splatnosti směnky. (Rozh. ze dne 4. března 1924, Rv I 277/24.)

»Dr. L.«

Čís. 3572. O nároku otce, by osvobozen byl od placení výživného manželským nezletilým dětem, jest jednati v řízení nesporném. (Rozh. ze dne 4. března 1924, R II 63/24.)

»Dr. L.«

Čís. 3573. Nemanželský otec, složivší pro dítě odbytne, může se domáhati jeho vrácení, pak-li dítě legitimoval.

Rozhodnutí soudu o vrácení odbytneho může se v mimosporném řízení státi jen za souhlasu dítěte (opatrovníka mu zvláště zřízeného), a bylo-li odbytne složeno za nemanželského tehdy otce osobou třetí, i za souhlasu této osoby. (Rozh. ze dne 4. března 1924, R II 70/24.)

»Dr. L.«

Čís. 3575. Ustanovení § 56 odstavec třetí, knih. zák. platí obdobou i v řízení vyrovnávacím. Zápis zástavního práva v poznamenaném pořadí může býti povolen jen na základě listiny, mající náležitosti § 56 odstavec třetí, knih. zák. (Rozh. ze dne 4. března 1924, R II 75/24.)

»Dr. L.«

Čís. 3577. Dvorského dekretu ze dne 4. května 1841, čís. 531 sb. z. s., nelze užití na manželství rozloučená.

§ 19 rozl. zák. nelze použiti, jde-li o manželství rozloučené po vydání rozlukového zákona bez předchozího rozvodu. (Rozh. ze dne 4. března 1924, Rv II 755/23.)

»Dr. L.«

Čís. 3581. Ani za platnosti § 75 III. dílčí novely k obč. zák. nelze prozatímními opatřeními postihnouti dědické právo v celku nebo určitý podíl jeho, nýbrž pouze určité hmotné pozůstalostní věci, na něž přísluší dědici dědický nárok. (Rozh. ze dne 5. března 1924, R I 152/24.)

»Dr. L.«

Čís. 3587. Povinnost vyživovati a zaopatřovati nemanželské dítě přechází jako jiný dluh na pozůstalost otcovu. Nemanželské děti nemají však bezpodmínečného práva zůstatí v domě zůstavitelově. Nemanželská matka není povinna hraditi náklady na vyživu dětí, pokud není vyčerpána pozůstalost po nemanželském otci. (Rozh. ze dne 5. března 1924, Rv I 1445/23.)

»Dr. L.«

Jest exekuce na zbytkový statek Státním pozemkovým úřadem dlužníku přidělený, jemu ale dosud v pozemkových knihách vlastnický nepřipsaný, tedy jen v jeho držení se nalézající, možna?

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 12. října 1926 R I 921/26. Krajský soud v Jičíně Cs 16/26.)

Vymáhající věřitel žádal k vydobytí své vykonatelné pohledávky proti povinnému o povolení exekuce vnučenou správou zbytkového statku V., který povinný jako přidělec drží a užívá, jak mu byl Stát. Poz. Úřadem přidělen, avšak dosud knihovně nepřipsán.

První soud vnučenou správu povolil.

Soud rekursu k stížnosti strany povinné změnil napadené usnesení v ten rozum, že se exekuční návrh vymáhajícího věřitele zamítá.

Odůvodnění: Dle potvrzení St. Poz. Úřadu z 25. května 1926 byl zbytkový statek V. odevzdán přidělci (povinnému)

koncem r. 1925 do držby, správy a užívání, knihovní vlastnictví k tomuto zbytkovému statku nebylo však posud jmenovanému přídělci vtčeno a jest tudíž tento přídělce dosud jen držitelem a uživatelem statku toho. Nemůže se proto v daném případě jednati o exekuci vnučenou správou ani podle § 98 ex. ř. (nemovitosti v knize pozemkové zapsané), poněvadž povinný dosud v knize pozemkové zapsán není a proti posavadnímu knihovnímu vlastníku exekuce se nevede, ani podle § 102 ex. ř., poněvadž nejde o vnučenou správu nemovitosti v knize pozemkové nezapsané. Předmětem exekuce této mohou být tudíž jen práva majetková (práva držební a užívání) povinnému ke zbytkovému statku příslušící a zabavení takových práv děje se dle § 331 ex. ř., takový návrh však učiněn nebyl.

Nejvyšší soud dovolacímu rekursu vymáhajícího věřitele nevyhověl. Odůvodnění:

Prísvědčiti nelze ani vrchnímu soudu, že by tu byla na místě exekuce dle § 331 ex. ř. zabavením držebních a užívacích práv, která předpokládá předem zabavení povolené a provedené dle předpisu tam daného. Nejdříve však nutno zabývati se hledisky jeho se stanoviska vnučené správy nemovitosti samé. Povoliti exekuci dle obdoby § 102 ex. ř., jak stížnost si přeje, ovšem nelze, protože případ, kde nemovitost v knihách zapsána není, jest podstatně jiný, než když v knihách zapsána jest, pročez zákon obojí také zvláště upravuje. Zde by mohla být žádána jen vnučená správa dle § 98 až 101 ex. ř., ale muselo by se předsejít dle § 101 ex. ř., protože dokud strana povinná není za vlastníci nemovitosti, na niž se exekuce vede, knihovně zapsána, je vnučená správa na ni dle stavu veřejné knihy neproveditelná. V tom tedy s vrchním soudem souhlasiti nelze, že exekuci dle § 98 ex. ř. vůbec jíti nemůže, neboť § 101 ex. ř. nařizuje, aby dle povahy závady buď exekuce byla zastavena anebo lhůta k odstranění závady byla vynahájící straně určena, i musilo by se tedy teprv uvažovati, co z toho bylo by vzhledem k povaze případu na místě.

A ovšem nelze popřít, že návrh exekuční zní prostě na povolení vnučené správy nemovitosti, než exekuce ta nemůže být vůbec povolena z důvodů jiných, totiž z důvodu práva veřejného, protože jde, jak sám návrh praví, o nemovitost straně povinné St. Poz. Úřadem v řízení přídělovém přidělenou a na otázku § 101 ex. ř. to vůbec nedejde, protože jde o zásadu, bránící již povolení exekuce, kterou tedy respektovati sluší již povolujícímu soudu.

Dlužno totiž přihlížeti k § 23 příd. zák., jenž ukládá St. Poz. Úřadu povinnost při přidělu a tudíž v přidělovací listině určití omezení, jimž právo přídělce má být podrobeno, a jichž je třeba, aby zabezpečeno bylo, že přidělená půda nebude odčizena účelům, jež přiděl sleduje (t. j. agrárnereformním) a aby omezení ta, hodí-li se k tomu, dal knihovně vyznačiti.

Poněvadž se neví, jaká to omezení budou a nelze jim povolením exekuce prejudikovati, není možno exekuci na nemovitosti ty povoliti, leda se svolením St. Poz. Úřadu, jemuž posouditi sluší, nebude-li exekuce odporovati obmýšleným omezením, jež mohou záležeti také v tom, že bude nabývateli zakázáno do určité doby nemovitost nejen zciziti, ale i zatížiti, vyjma šlo-li by o dosažení dlouhodobého úvěru dle úvěrového zákona.

Z těch důvodů však také nelze dopustiti exekuci zabavením držebních a užívacích práv povinné strany dle § 311 ex. ř., neboť i to jsou právě práva nabytá přídělím a jde pořad o tutéž závalu a tutéž zásadu. Ostatně by tu účinky mohly být ještě horší než při exekuci vnučenou správou, neboť při exekuci dle § 331 ex. ř. jest přípustno i zpeněžení prodejem (§ 332 ex. ř.) ne pouze vnučenou správou (§ 334 ex. ř.).

Bylo proto tak uznati, jak se stalo.

Dědic, přihlásivší se z poslední vůle k pozůstalosti, třeba s dobrodiním inventáře, stává se *ihned* osobním dlužníkem legatáře, bylo-li mu uloženo zůstavitelem plniti odkaz a pozůstává-li odkaz z doživotního důchodu, jest splatný ihned.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 10. listopadu 1926 RV I 999/26. Zemský soud civ. v Praze Ck V 198/25.)

Žalobce (odkazovník) žaloval dědice o vyplacení legátu (renty). Žalovaný namítal nedostatek pasivní legitimace, jelikož se přihlásil jen s dobrodiním inventáře, měl proto právo žalovati pozůstalost.

Ve všech stolicích bylo uznáno dle prosby žalobní. Z důvodů stolice druhé uvádí se: Námitka nedostatku pasivní legitimace je za skutečností prvním soudem zjištěných zřejmě bez-

důvodna, neboť je-li jisto, že žalovaná byla zůstavitelkou ustanovena universální dědičkou, že zůstavitel jí uložil plnění odkazu ve prospěch žalobkyně, že žalovaná se přihlásila s dědictvím s dobrodiním inventáře, vyplývá z toho, že žalovaná je po zákonu povinna, aby jako osobní dlužnice plnila odkaz jí uložený (§§ 684, 821, 550 obč. ř.). Přihláška k dědictví s dobrodiním inventáře nemá za následek, že by dědic byl povinen plniti odkaz pouze z toho, čeho se mu z pozůstalosti dostane. Přihláška taková chrání dědice jen potud, že nemusí platiti věřitelům a odkazovníkům více, než co činí pozůstalostní jmění. Žalovaná však ve sporu ani netvrdila, že by pozůstalostní jmění na zaplacení pozůstalostních dluhů a splnění odkazu nestačilo.

Z důvodů nejvyššího soudu: Žalovaná strana zdůraznila sama v odvolání, že uplatňovala ve sporu pouze námitku nedostatku pasivní legitimace. Pak-li proto odvolací soud v důvodech svých uvedl, že žalovaná ve sporu ani netvrdila, že žalobní nárok byl nějak uspokojen, ani že by pozůstalostní jmění na zaplacení pozůstalostních dluhů a odkazu nestačilo, tu shoduje se tento skutkový předpoklad odvolacího soudu s obsahem procesních spisů, když žalovaná skutečně takových tvrzení neučinila a není s nimi tudíž v odporu.

Ani výtka nesprávného právního posouzení neobstojí. Po té stránce jest dodavatelku odkázati předně na případné důvody napadeného rozsudku, které hoví úplně zákonu i stavu věci.

Vzhledem na výtky v dovolání uplatňované jest podotknouti toto: K námitce, že žalující strana byla oprávněna nejvýš žalovati částky svého důchodu, které byly splatny až do dne podání žaloby, nelze přihlížeti, poněvadž jest novotou po zákonu nepřípustnou (§ 504 odst. 2. c ř. s.).

Hlavní námitka žalované strany vřcholí v tom, že neměla být osobně žalována, nýbrž že měla být žalována pozůstalost. Názor ten jest úplně mylný. Žalobkyně domáhá se žalobou nároku z odkazu. Nárok tento zakládá se na poslední vůli (§ 647 obč. z.) a vzniká ipso jure ihned po smrti zůstavitele (§ 684 obč. z.) pokud není podmíněný (§ 699 obč. z.) a to zpravidla proti dědici (§ 649 obč. z. a Krasnopolski Erbrecht, str. 139). Poměr dědice k odkazovníkovi jest podle toho poměr osobního dlužníka k věřiteli (§ 649 a 688 obč. z.).

Právem proto domáhá se žalobkyně nároku svého po žalované straně, když tato jest, jako není sporno, dědičkou a jí také uložil zůstavitel podle poslední vůle odkaz plniti.

Neodůvodněnému dovolání bylo proto odepřiti úspěch.

Záložně (zapsanému společenstvu s ručením obmezeným) nemůže být povolena změna stanov v tom směru, aby byla oprávněna poskytovat úvěr a povolovat zápůjčky i nečlenům, jelikož by činností takovou porušovala zákon.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 20. října 1926 R I 891/26. Obchodní soud v Praze Firm 4389/26.)

Záložna v X, zapsané společenstvo s ručením obmezeným, opověděla změnu stanov v tom směru, že bude povolovati úvěr a zápůjčky výjimečně nečlenům.

Rejstříkový soud opověď tu zamítl.

Rekursní soud stížnosti nevyhověl.

I revidní rekurs zůstal z těchto důvodů bez úspěchu: Dovolacímu rekursu nelze vyhověti, poněvadž zde není podmíněk § 16 patentu z 9. srpna 1854 č. 208 ř. z.

Stěžovatelka míní, že nařikáné usnesení je v rozporu se zákonem. Neprávem. Stěžovatelka jest společenstvem ve smyslu zákona z 9. dubna 1873 č. 70 ř. z. Jako takové musí svou činností směřovati jediné k podpoře výdělků a hospodářství svých členů prostředky v stanovách uvedenými. Každý jiný účel je vyloučen a nesmí být společenstvu dovolen, neboť by pak přestalo být společenstvem ve smyslu zákona. To plyne jednak ze znění § 1 zák., jednak také z předpisu § 88 zákona, který přímo označuje za přečin, jestli společenstvo svou činnost nebo své jednání rozšiřuje na jiné předměty než ony, které jsou uvedeny v § 1 zákona. To, čeho se stěžovatelka změnou stanov domáhá, totiž povolování úvěru a zápůjček výjimečně nečlenům, bylo by podporováním blaha nejen členů, nýbrž i osob třetích, kterýžto účel jest zákonem vyloučen. Nejde tu jen o zaopatření prostředků k dosažení účelů společenstva, jak míní dovolací rekurs, nýbrž o změnu účelu samého způsobem nepřípustným. Ježto pak podle § 11 zákona nesmějí se stanovy od zákona uchýliti, pokud toho zákon nedopouští, nelze vůbec požadované změny stanov povoliti, jelikož by se to přičilo zákonu.

Z té okolnosti, že jinému společenstvu stejného druhu bylo z důvodů, jichž nelze zde přezkoumati, povoleno poskytovat zápůjčky i nečlenům, nemůže stěžovatelka ničeho ve svůj prospěch odvoditi, když, jak uvedeno, činnost taková jest podle zákona nedovolená.

Neprojednávala-li se po veřejném společníku pozůstalost pro nedostatek jmění, nemůže druhý společník podržeti firmu, v jejímž znění nalézá se jméno zemřelého společníka, nedal-li k tomu tento již předem ve společen-
ské smlouvě své svolení, ani se svolením po zákonu povolaných dědiců zemřelého nebo pozůstalostního soudu.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 10. prosince 1926 R I 983/26. Obchodní soud v Praze Firm 12617/26.)

Nejvyšší soud vyhověl dovolacímu rekursu finanční prokuratury proti rekursním soudem potvrzenému usnesení rejstříkového soudu, jímž zapsána byla změna při firmě veřejné společnosti v ten rozum, že druhý společník povede firmu po úmrtí prvního společníka, jehož jméno jest uvedeno ve znění firmy, dále sám a zamítl opověď tu:

Důvody:

Dle čl. 24 obch. zák. může po vystoupení některého společníka ze společnosti vésti dosavadní firmu dále zbývající třeba jediný společník. Je-li však ve firmě jméno vystoupivšího společníka, může se tak státi jen s jeho svolením.

Dle čl. 22 obch. z. může ten, kdo nabyt trvajících závodů smlouvou nebo dědictvím, vésti dosavadní firmu s dodatkem vyznačujícím nástupnictví neb bez něho, jestliže dosavadní majitel závodu neb jeho dědicové k tomu výslovně přivolí.

Těchto podmínek v tomto případě není.

Navrhovatel neprokázal, že by byl G. Lang, jehož jméno bylo uvedeno ve znění dosavadní firmy, před svojí smrtí svolil, aby navrhovatel firmu obsahující jeho jméno vedl dále (čl. 24 obch. z.), neprokázal však ani, že by byl nabyt závodů smlouvou neb dědictvím (čl. 22 obch. z.), což jest právě předpokladem převeditelnosti firmy (čl. 23 obch. z.).

Ve čl. 22 obch. z. nenalézá tudíž návrh vůbec opory. Kdyby se však mělo za to, že svolení, které vyžaduje čl. 24 obch. z. může býti dle analogie čl. 22 nahrazeno svolením dědiců, nedostává se ani tohoto. Za dědice jest pokládati jen toho, kdo se jako takový přihlásil k pozůstalosti a dědictví přijal, neboť jen on představuje zůstavitele (§ 547 obč. z.). Mluví-li tedy zákon o dědicích, má na zřeteli skutečné a nikoli snad jen dědice praesumptivní. Z potvrzení pozůstalostního soudu ze dne 28. června 1926 vychází, že pozůstalost po G. Langovi nebyla pro nedostatek jmění projednána. Není tu tedy vůbec osob, které by mohly dáti svolení k dalšímu vedení firmy, tudíž ani podmínky čl. 24 obch. z. Svolení toto nemůže býti nahrazeno ani prohlášením pozůstalostního soudu, který není k tomu povolán, aby ujednával právní jednání za strany, nýbrž nanejvýš jen, aby jejich právní jednání po případě schvaloval.

Rozhodnutí nižších soudů jsou ve zřejmém odporu se zákonem, dovolací rekurs je tedy v § 16 cis. pat. ze dne 9. srpna 1854 č. 208 ř. z. odůvodněn a bylo proto rozhodnuto, jak se stalo.

Ve společenstvu musí míti každý jeho člen nejméně jeden hlas.

Dodatek »zapsané společenstvo s ručením obmezeným« musí býti ve firmě v celém nezkráceném znění. Jsou-li podily závodní dle stanov určité výše, jest přípustná změna výše jejich toliko změnou stanov.

Způsobilst valné hromady k usnášení se může býti vázána jen na přítomnost určitého počtu členů, nikoli ale na zastoupení určité části podílů (na př. 75%).

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze 6. října 1926 R I 728/26. Krajský soud v Chebu Firm 1247/26. Vrchní soud zem. v Praze R IV 275/26.)

Rejstříkový soud zamítl opověď společenstva X do rejstříku společenstevního, jelikož dle stanov společenstevních měl míti právo hlasovací na valné hromadě jen takový společník, který měl alespoň 4 podíly.

K rekursu žadatelů o zápis nevyhověl rekursní soud stížnosti shledav mimo vytknutou závadu ještě tyto další závady:

1. Podle odst. 2 § 27 společenstevního zákona má každý člen společenstva ve valné hromadě jeden hlas a toto ustanov-

ení tvoří dle tohoto znění nejnižší požadavek. Následující ustanovení: »když společenstevní smlouva něčeho jiného neustanovuje«, jest v ten rozum vykládati, že odchýlné ustanovení stanov jest jen potud přípustno, když jím jest pojata pro členy společenstva příznivější ustanovení stanov na př. o více hlasích následkem držby více závodních podílů (§ 11 zák.). Ta okolnost jest potvrzena tím, že práva dle § 27 zák. vykonávají se veškerenstvím členů společenstva, kteří se tedy mají nejméně jedním hlasem zúčastniti na valné hromadě; poněvadž dle § 29 spol. zák. určitý počet členů může navrhnouti svolání valné hromady a způsobilost valné hromady k usnášení se řídí dle počtu přítomných členů.

2. Dle § 4 zák. musí firma společenstva s ruč. obm. obsahovati označení »zapsané společenstvo« a dodatek »s ručením obmezeným«. Uvozovací znaménka v § 4 zák. při těchto součástkách firmy svědčí o tom, že tyto dodatky musí býti pojaty do formy bez jakékoli zkratky. Nestačí tedy, jak žadatelé navrhuji zkratka »reg. Gen.«, neboť to by odporovalo zákonu.

3. Ustanovení stanov, že závodní podíly členů se dle bilance roční automaticky zvyšují neb snižují, příčí se rovněž zákonu, totiž § 76 zák. spol., dle něhož každý člen v případě konkursu neb likvidace ručí nejen svými závodními podíly, nýbrž ještě též dalším obnosem. Z tohoto předpisu plyne, že pokud závodní podíly některého společenstva jsou určité výšky dle stanov, není přípustná nějaká jich změna po dobu trvání společenstva a tedy také ne nějaký odpis z nich beze změny stanov. To plyne zvláště také z ustanovení § 84 zák., kde se mluví pouze o bilanční ztrátě polovice obnosu na závodní podíly splaceného resp. o nedostatku krytí dluhů jménem společenstva.

4. Ustanovení § 43 stanov o způsobilosti valné hromady k usnášení také tehdy, když nejméně 75% splacených podílů jest zastoupeno, není přípustno; poněvadž jediný, dle § 31 zák. přípustný předpis o způsobilosti valné hromady k usnášení jest pouze ten, kde způsobilost valné hromady k usnášení v základě činí se odvislou od přítomnosti neb zastoupení určité části členů.

Nejvyšší soud dovolacímu rekursu nevyhověl. Odůvodnění: Vzhledem k vývodům dovolacího rekursu jest k jednotlivým pozastavením uvésti toto:

ad 1. Rekursní soud správně dovozuje, že každý člen společenstva musí míti na valné hromadě aspoň jeden hlas a že jen tak jest rozuměti předpisu druhého odst. § 27 zákona č. 70/73 ř. z. Plyne to z odstavce prvního téhož §, kde zákon vyslovuje zásadu, že práva, která v záležitostech družstevních přísluší členům, vykonávají se veškerenstvím členů, tedy všemi členy na valné hromadě, nepřipouštěje ve smyslu § 11 zák. cit. jinakých ustanovení stanov. Odstavec druhý § 27 upravuje jen rozsah tohoto účastenství, jevíceho se v hlasování, vyhradiv každému členu zásadně jeden hlas.

Předpisem § 13 stanov, dle něhož se činí přípustnost hlasování členu závislou na držbě aspoň 4 splacených podílů členských, jest tedy porušena zásada účastenství všech členů při hlasování na valné hromadě, poněvadž by z něho byli vyloučeni členové, mající méně podílů.

Obdoby předpisu § 43 akc. regulativu co do společnosti akciových nelze použití již pro zvláštní právní povahu družstev jako spolků s neuzavřeným počtem členů společným provozem podniku, kde tedy individualita každého jednotlivého členu vystupuje v popředí. Rovněž nelze zvláštními předpisy zákona o společnostech s ručením obmezeným vykládati smysl ustanovení zákona družstevního, pokud se týče oním doplňovati tento.

ad 2. I v tomto bodě jest přisvědčiti právnímu názoru rekursního soudu a jeho odůvodnění, že firma musí obsahovati plný dodatek »zapsané společenstvo s ručením obmezeným« ve formě nezkrácené. (Viz: Stross, Genoss. Recht, str. 61, Randa, Obch. právo I, str. 96, Švamberg, Právo fir. 120.)

ad 3. Ustanovení třetího odst. § 20 stanov jest při nejmenším nejasné a připouští výklad, že vyžaduje-li družstvo dle bilance zisk neb ztrátu, závodní podíly se automaticky zvyšují neb snižují. Pak by byl ovšem předpis tento nesrovnatelný s § 76 zák., který má na zřeteli statutární výši podílů, která beze změny stanov nemůže býti za trvání společenstva změněna. V tom znění tedy § 20 stanov neobstojí.

ad 4. Stěžovatelé sami připouštějí, že § 43 stanov v souvislosti s § 13 stanov má jaksi umožniti členům majícím méně než 4 podíly, nepřímou účast na hlasování při valné hromadě. Než, jak již ad 1 bylo dovedeno, ustanovení § 13 stanov odporuje zákonu a jest tedy opatření dle § 43 nejen bezúčelné, ale dle § 31 zák. také nepřípustné, poněvadž pro způsobilost valné

hromady k usnášení jest rozhodnou jen účast určitého počtu členů neb jich zástupcův. Výhrada, že společenstevní smlouvou může býti ustanoveno jinak, vztahuje se zase jen na případná odchýlná ustanovení co do počtu členů, kteří musejí býti přítomni, aby se valná hromada mohla usnášeti, nikoli na jinou úpravu, kde by způsobilost k usnášení byla závislou na jiných podmínkách, na př. na zastoupení určitého počtu podílů.

Ku platnosti vzdání se dědiců dědického práva v řízení pozůstalostním jest potřebí prohlášení vůči pozůstalostnímu soudu, avšak nežádá se formy notářského spisu ani v tom případě, stalo-li se ve prospěch jiného určitého dědice.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 17. listopadu 1926, č. j. R I 904/26.)

Podle § 551 obč. zák. vyžaduje se k platnosti vzdání se dědického práva před smrtí zůstavitelovou smlouvou se z zůstavitelem, jež potřebuje k své platnosti formy notářského spisu nebo soudního protokolu.

Po smrti zůstavitelově za řízení pozůstalostního může se dědic, který může se svými právy samostatně nakládati, dle § 805 obč. zák. vzdáti dědictví jemu napadlého. Toto vzdání se nemůže již býti odvoláno (§ 806 obč. zák.). Prohlášení toto musí býti učiněno pozůstalostnímu soudu. V dovolacím rekursu se vytýká, že toto prohlášení, poněvadž se stalo se prospěch určité osoby — děti ve prospěch matky (vdovy), — nebylo posuzováno s hlediska § 938 obč. zák. a ježto obsahuje pouze darovací slib, vyžaduje prý k své platnosti formy notářského spisu. Ježto jí nemá, jest prý neplatné.

Dovolací rekurs není odůvodněn. Dle § 939 obč. zák. nepokládá se za dárcu, kdo vzdává se očekávaného neb skutečně napadlého práva, aniž je řádně postoupil jinému. Z toho jest vyvozovati, že ve vzdání se takového práva, zejména napadlého již dědického práva ve prospěch jiného, lze spatřovati darování za předpokladů § 938 obč. zák. Sama dovolací stížnost připouští, že se tak stalo v souhlase s pozůstalou vdovou, kteráž žádala, aby pozůstalost byla bez ohledu na dědické právo dětí projednána pouze s ní a jí odevzdána. Nejen věc, nýbrž i majetková práva (§ 291 obč. zák.) mohou býti předmětem darování a když i očekávaná práva, tož tím více práva již napadlá, tedy i dědická práva (Ehrenzweig sv. II, díl I, str. 337, Krasnopolski sv. III, str. 321). Vzdání se stalo bezúplatně a ve prospěch vdovy. Není však správný názor dovolací stížnosti, že pro nedostatek formy jest prohlášení o vzdání se dědictví ve prospěch pozůstalé vdovy neplatné. Jen k darování »bezskutečného odevzdání« jest potřebí formy notářského spisu (§ 943 obč. zák. a zákon ze dne 25. července 1875 č. 76 ř. z.). Zvláštní formě podléhají tedy jen takové případy, kde ke smlouvě o darování nepřistupuje zároveň jiný od ní rozdílný, jako odevzdání se vyznačující úkon, z něhož jest teprv opravdová vůle dárcova patrna, aby předmět darování ihned přešel v držení obdarovaného (jud. býv. nejev. soudu č. 142, S. G. II. č. 650, Ehrenzweig v uvedeném díle str. 344). Kde však smlouva nevyžaduje ještě zvláštního splnění, kde ihned právní výsledek se uskutečňuje, ke kterémuž směřuje darování, není vázána formou notářského spisu a proto vzdání se napadlého dědictví může i bez této formy platně se státi (Krasnopolski v uvedeném díle str. 324, Stubenrauch II. díl, str. 134, rozh. býv. nejev. soudu, S. G. 11507). Ovšem takové prohlášení musí se státi vůči pozůstalostnímu soudu, jak tomu bylo také v tomto případě.

R. v. z. s. Doležal.

V Praze, 10. ledna 1927.

Z E D N E

Schůze Ústředního výboru našeho Spolku konala se dne 18. m. .m. Přítomni byli členové výboru: Dr. Čapek, Dr. Černý, Dr. Čulík, Dr. Dušek (Bratislava), Dr. Král, Dr. Kroutil, Dr. Liska, Dr. Ponec, Schäfer, Touš a Dr. Zmek. Omluvili se: předseda Dr. Svoboda a Dr. Togner. Schůzi předsedal na místě nemocného předsedy Dra Svobody, I. místopředseda Dr. Čulík, jenž věnoval posmrtnou vzpomínku zemřelým členům Václavu Štěpánkovi a Břet. Matějkovi. K návrhu moravských kolegů přiznána pí. Ilce Gardavské, vdově po notáři v Přerově, členu Ústředního výboru, zvláštní podpora k vancům 400 Kč a usneseno, ponechat jí i v budoucím roce podporu 1200 Kč.

O běžných stavovských věcech podal zprávu jednatel Dr. Král, zejména referoval týž o stavu pensijního ústavu rak. spolku notářů ve Vídni, i sdělil, že se mu dostalo v ministerstvu ujištění, že výplata zadržovaných premií stane se co nejdříve v korunách čsl.

Zprávu o stavu pokladny přednesl kolega Schäfer. Dle ní jest stav naší pokladny velice utěšený, neboť vykazuje jmění 77.545 Kč. Budiž ovšem žalováno, že někteří kolegové vzor všem upomínkám příspěvky členské za několik let nezaplátili. Usneseno, opět je vyzvati a po marném upomenutí žalovati.

Na to konána porada o součinnosti s německými kolegy a po zprávě Dra Culíka o dosavadním průběhu této akce usneseno navázati styky s německými kolegy. Po té podal Dr. Culík zprávu o průběhu schůze delegátů notářů nástupnických států ve Vídni a po delší debatě usneseno, aby Spolek přistoupil ke zřízení zvláštní delegace notářů nástupnických států, avšak by sídlo delegace té nebylo trvale určeno, nýbrž, aby delegace konala své schůze v různých městech nástupnických států. Za delegáty zvoleni za Čechy předsedající, pak Dr. Svoboda a Dr. Král, za Moravu Dr. Kroutil, Dr. Liska a Dr. Togner a za Slovensko Dr. Dušek a Dr. Petrikovič, vesměs s právem kooptačním každého jednotlivce.

Konečně k návrhu Dra Duška usneseno, konati budoucí valnou hromadu spolku v měsíci květnu neb červnu v Bratislavě.

Na místě zemřelých členů Ústředního výboru Dra Krny a Zahálky kooptováni Dr. Petrikovič z Košice a notář Krajíček z Berouna.

K návrhu předsedajícího byl zaslán zvláštní projev účastenství nemocnému předsedovi Dru Svobodovi s přáním brzkého uzdravení.

Pensijní ústav rakouského spolku notářů ve Vídni Poslanecké sněmovně předložen byl pod čís. 265 a 266 vládní návrh na ratifikaci úmluvy mezi Republikou naší a královstvím Italským a republikou Rakouskou o plnění smlouvy o pojištění na život a důchody. Za tím účelem předložil náš Spolek a notářská komora pražská předsedům poslanecké sněmovny, zahraničního výboru a ústavně-právního výboru zvláštní pamětní spis, v němž se korporace ty dožadovaly toho, aby obě vládní předlohy s urychlením byly projednány, poněvadž jest velká rada příslušníků našeho stavu, kteří mají přímo životní zájem na ratifikaci této úmluvy, čekajíce na výplatu pojistných důchodů v korunách čsl. — V záležitosti té intervenoval též jednatel Dr. Král u ministerstva i dostalo se mu ujištění, že záležitost ta bude příznivě vyřízena.

Akce notářské komory pražské za účelem jednotného postupu nucených svazků (komor) vysokoškolské inteligence.

Jak známo, má dojíti k novelisaci zákonů o sociálním pojištění a k novelisaci župního zřízení, resp. zavedení obnoveného zřízení zemského. Jako vždy měla i v těchto případech inteligence česká býti opomenuta. Proto sezval předseda notářské komory pražské veškeré předsedy pražských komor: advokátní, inženýrské, lékařské a zvěrolékařské, pak Hlavního gremia lékárnictva a Svazu patentních zástupců, ke společné poradě, na kteréž usneseno, postupovati společně ve všech případech, kde jedná se o ochranu zájmů inteligence a zejména inteligence vysokoškolské. Notářské komoře pražské připadl čestný úkol vypracovati pamětní spis na ministerstvo vnitra, který naduvedené korporace, jakož i předseda Konfederace duševních pracovníků prof. Dr. Brdlík podepsali. Po té bylo intervenováno všemi zástupci těchto korporací u Dra Kramáře, jakožto iniciátora a navrhovatele obnoveného zřízení zemského, jakož i u ministra vnitra a sekčních šéfů Dra Joachima a Dra Sobotky. Jedná se totiž o to, zavést na místě žup dle zákona ze dne 29. února 1920 svazky zemské se zemskými zastupitelstvy. Zastupitelstva ta mají býti dílem volena všeobecným volným hlasovacím právem, dílem jmenována od různých zájmových skupin. Jako skupiny takové označovány byly v denních listech obchodní komory, zemědělské rady a ústředna sociálního pojištění. Na inteligenci pamatováno nebylo. Proto domáhají se naduvedené korporace k podnětu notářské komory pražské, aby do zastupitelstev zemských jmenováni byli také členové od naduvedených nucených svazků (komor).

Deputaci dostalo se velice přívětivého přijetí a ujištění, že bude v novém zákoně pamatováno též na tyto korporace.

Na téže poradě nucených svazků usneseno podati nový pamětní spis ministerstvu sociální péče, jehož vypracování ponecháno rovněž předsedovi notářské komory pražské a v němž má se opětovati žádost, aby příslušníci naduvedených komor a svazů byli vypuštěni ze sociálního pojištění ve smyslu zá-